Beneficis d'incloure tot l'alumnat sense distinció

written by Irene López | 1 de May de 2023

Pareix que, quan parlem d'inclusió, el focus sempre recau sobre l'alumnat que presenta greus barreres d'aprenentatge o la infància que pertany a un grup socioeconòmic amb grans dificultats. En canvi, l'objecte de debat de la inclusió educativa de més èxit s'hauria de centrar en la creació d'un espai educatiu i de convivència on es donen les millors oportunitats per a tothom. En este espai inclusiu de màxims, cal tenir presents tres factors claus d'èxit que han aportat diversos autors i autores al llarg dels anys: la interacció, el diàleg i la intersubjectivitat.

Comptem amb diversos estudis que ens aporten arguments al voltant dels beneficis que suposa incloure alumnat amb barreres d'aprenentatge en entorns inclusius. S'aconsegueixen fites com ara millores acadèmiques, socials, d'accés a l'ocupació, desenvolupament de relacions personals dins de la comunitat… Però **què passa si només centrem els estudis d'inclusió en l'alumnat que presenta més necessitats?** No obviem l'impacte que té per a altres col·lectius? Potser no estem donant una definició realment democràtica de la inclusió si no tots i totes estan presents.

A l'article *"How Inclusive Interactive Learning Environments Benefit Students Without Special Needs"*,

publicat a la revista científica de primer nivell *Frontiers in Psychology*, l'objectiu és **analitzar l'impacte a l'alumnat sense NEE (necessitats educatives especials) de ser educats amb estudiants amb NEE** en entorns d'aprenentatge compartits, inclusius i interactius.

Este article, a més de donar-nos arguments d'estudis anteriors, se centra en els beneficis de l'alumnat sense NEE en la seua participació dins d'actuacions educatives d'èxit (AEE) en un entorn inclusiu. En concret, grups interactius (GI) i tertúlies literàries dialògiques (TLD). Els GI són la millor forma d'organització d'aula fins al moment, amb els màxims aprenentatges i resultats en convivència. Les TLD ens aporten la millor interpretació dels llibres clàssics a través de la construcció col·lectiva de significat, aportant grans beneficis en entorns lectors i millorant la convivència a les nostres aules.

Amb els resultats de l'estudi analitzats, es demostra que els estudiants sense NEE poden beneficiar-se de participar en entorns d'aprenentatge interactius (GI i TLD) amb companys amb NEE en diferents formes: **construint actituds positives cap a la diversitat, millorant les seues habilitats socials (a mesura que aprenen sobre habilitats relacionades amb ajudar altres a participar), millorant l'aprenentatge acadèmic i fomentant el desenvolupament cognitiu.** Cal destacar que no s'han trobat impactes negatius per a cap grup d'estudiants.

Compartint activitats, l'alumnat normotípic és capaç d'aprendre més amb relació a la diversitat. Entenen que, tot i que puguen necessitar suports o materials extra o diferents, **tots són capaços** de realitzar les activitats. És més; els millors resultats d'aprenentatge s'aconsegueixen compartint habilitats a través de l'ajuda mútua, ja que són

conscients que l'alumnat amb barreres també contribueix a l'aprenentatge dels altres, la qual cosa reforça el **canvi d'expectatives** i la **superació de prejudicis**. Els xiquets amb NEE poden sorprendre amb les seues preguntes, respostes i aportacions, generant noves oportunitats d'aprenentatge.

L'alumnat sense dificultats d'aprenentatge descobreix que pot marcar una gran diferència a nivell social i d'aprenentatge per a l'alumnat que sí que presenta dificultats. Descobrir quines són aquestes dificultats i donar-los **el suport necessari** per a resoldre-les, buscant la **participació de tot l'alumnat a les activitats**, requereix un **esforç metacognitiu** enorme, de manera que en reforcen l'aprenentatge. D'altra banda, també implica **descobrir les pròpies dificultats** a l'hora d'intentar fer-se entendre i esforçar-se al màxim per aconseguir-ho.

> *"I, quan l'ajudes i veus que ho ha entès, et sents satisfet"*

> *"Quan ajude Joan o fins i tot quan Joan m'ajuda més, em sent més realitzat amb mi mateix, més feliç"*

> *"I una de les raons per les quals m'encanta vindre a l'escola és tindre el somriure de Josep cada matí (…) i és una cosa que no canvie per res del món"*

Este article aporta veus del propi alumnat i ens carrega d'arguments per a continuar creant espais inclusius als diferents entorns educatius. Ens demostra els grans beneficis que suposa per a l'alumnat que no presenta barreres d'aprenentatge. Este alumnat, a més, serà el motor de canvi per a crear una societat més justa i inclusiva. Si han compartit espais i aprenentatges amb persones diverses i se n'han beneficiat, probablement donen cabuda a tot

tipus de persones en els diferents àmbits al llarg de les seues vides. Això ens permet somiar i caminar cap a un món on tots i totes tinguem cabuda.

[Image by zinkevych on Freepik]